

Yayımlandığı Resmi Gazete: 24.08.2007 – 26623

Yayımlayan Kurum: Başbakanlık (Hazine Müsteşarlığı)

SİGORTA ŞİRKETLERİ VE REASÜRANS ŞİRKETLERİNİN KURULUŞ VE ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ile yabancı ülkelerde kurulu sigorta şirketleri ve reasürans şirketlerinin Türkiye'deki teşkilatlarının kuruluşuna, ruhsat işlemlerine, teşkilat ve yöneticilerine, ana sözleşme değişiklikleri ve hisse devirlerine, sigorta primlerinin tahsiline, ilan ve reklamlarına, birleşme, devir, portföy devri ve tasfiyelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri ile yabancı ülkelerde kurulmuş sigorta şirketleri ve reasürans şirketlerinin Türkiye'deki teşkilatlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Bakan: Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanı,
- b) Hâkim ortak: Bir sigorta şirketi veya reasürans şirketinin yönetimini doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte kontrol eden kişiyi,
- c) Kanun: 5684 sayılı Sigortacılık Kanununu,
- ç) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
- d) Reasürans şirketi: Türkiye'de kurulmuş reasürans şirketini,
- e) Sigorta şirketi: Türkiye'de kurulmuş sigorta şirketini,
- f) Şirket: Sigorta şirketi ve/veya reasürans şirketini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş ve Teşkilat

Kuruluş

MADDE 5 – (1) Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre anonim veya 1163 sayılı Kooperatifler Kanunundaki hükümlere göre mütüel sigortacılık yapmak üzere kooperatif şeklinde kurulan şirketler, sigortacılık işlemleri ve bunlarla doğrudan bağlantısı bulunan işler dışında başka işlerle iştigal edemez.

(2) Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, şirket kurucusu olmanın gerektirdiği mali güç ve itibar, ilgilinin;

- a) Reel, finansal ve taşınmaz varlıklarına,
 - b) Borçlarına ve yükümlülüklerine,
 - c) İş planının kapsadığı süre boyunca ortaya çıkması muhtemel zararları finanse edebilme kapasitesine,
 - ç) Vergi borcu bulunup bulunmadığına,
 - d) Sosyal güvenlik prim borcu bulunup bulunmadığına,
 - e) Son beş yıl içinde kullandığı krediler ve finansman kaynakları dolayısıyla icra takibine uğrayıp uğramadığına,
 - f) Mali güç ve itibarı tespit etmeye yönelik Müsteşarlıkça uygun görülecek diğer hususlara,
- göre değerlendirilir.

(3) Tüzel kişi kurucunun bir holding bünyesinde faaliyet göstermesi hâlinde, holdingin finansal durumunun sigortacılık faaliyetlerini idame ettirmeye yeterli olup olmadığı ikinci fıkranın (a) ile (c) ve (f) bentlerinde yer alan hususlara göre değerlendirilir.

(4) Türkiye’de faaliyet gösterecek yabancı sigorta şirketleri ve reasürans şirketlerinin şubeleri hakkında birinci ve üçüncü fıkra hükümleri; bunların hâkim ortaklarının sigortacılık faaliyetlerini idame ettirmeye yeterli mali gücünün olup olmadığının tespitinde de ikinci fıkranın (a) ile (c) ve (f) bentleri uygulanır.

Yönetim kurulu üyeleri

MADDE 6 – (1) Şirketlerin yönetim kurulları genel müdür dahil beş kişiden az olamaz. Genel müdür, yönetim kurulunun doğal üyesidir. Genel müdürde pay sahibi olma şartı aranmaz.

(2) Türk Ticaret Kanunu ve Kooperatifler Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yönetim kurulu üyelerinin Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında sayılan niteliklere sahip olması gerekir. Yönetim kurulu üyelerinde aranan deneyimin belirlenmesinde ilgili alandaki fiili çalışma süresi esas alınır.

(3) Yönetim kurulu üyelerinde aranacak itibar, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) ile (f) bentlerinde sayılan hususlar dikkate alınarak değerlendirilir.

(4) Genel Müdür hariç yönetim kurulu üyelerinin seçilmelerinden itibaren veya herhangi bir nedenle üyeliğin boşalması hâlinde görevlendirilmelerini izleyen on iş günü içinde, aşağıda yer alan belgeler şirket tarafından düzenlenecek bir yazı ekinde Müsteşarlığa gönderilir.

a) Sigorta Şirketleri ve Reasürans Şirketlerinin Yönetim Kurulu Üyeleri, Denetçileri ve Yöneticilerine İlişkin Bilgi ve Beyan Formu (Ek: 1).

b) Arşiv kaydını da içeren, son altı ay içinde alınmış adli sicil belgesi.

c) Müflis olmadıklarına ve konkordato ilan etmediklerine ilişkin yetkili makamlardan alınacak belgelerin aslı.

ç) Son ödeme tarihi geçmiş vergi ve sosyal güvenlik prim borcu bulunmadığına ilişkin ilgili kuruluşlardan alınacak belgelerin aslı veya tasdikli örneği.

d) Tasfiyeye tâbi tutulan finansal kuruluşlarda ve hakkında Kanunun 20 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri uygulanan şirketlerde oy hakkının ya da sermayesinin doğrudan veya dolaylı yüzde on ve daha fazla bir oranda veya bu oranın altında olsa bile denetim ve yönetime etkili olabilecek şekilde denetim ve yönetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren pay sahibi olmadığına ilişkin taahhütname (Ek: 4).

e) (**Değişik: RG 31.07.2009 - 27305**) T.C. Kimlik Numarası beyanı

f) Noter ya da ilgili üniversite/yüksek okul tarafından onaylanmış diploma sureti.

(5) Görevlendirilen yönetim kurulu üyelerinin gerekli nitelikleri taşımadığının tespit edilmesi durumunda, Müsteşarlık bu kimselerin görevden alınmasını talep eder. Şirket bu talebi derhal yerine getirmek ve ilgilinin görevden alındığını en geç beş iş günü içinde Müsteşarlığa bildirmek zorundadır.

(6) Şube açmak suretiyle Türkiye’de faaliyet gösterecek yabancı sigorta şirketleri veya reasürans şirketlerince, açılan şubede yönetim kurulu yetki ve sorumluluklarını taşıyan, şube müdürünün de dahil olduğu en az üç kişilik bir müdürler kurulu kurulur. Müdürler kurulu üyeleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Denetçiler

MADDE 7 – (1) Şirketlerin denetçileri iki kişiden az olamaz. Denetçilerin Kanunun 4 üncü maddesinin altıncı fıkrasında sayılan niteliklere sahip olması gerekir.

(2) Denetçilerde aranacak itibar, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) ile (f) bendlerine göre belirlenir. Denetçilerde aranan deneyimin belirlenmesinde ilgili alandaki fiili çalışma süresi esas alınır.

(3) Denetçilerin göreve başlamasını izleyen on iş günü içinde, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen belgeler şirket tarafından Müsteşarlığa gönderilir. Denetçilerin gerekli nitelikleri taşımadığının tespit edilmesi durumunda, Müsteşarlık bu kimselerin görevden alınmasını talep eder. Şirket, bu talebi derhal yerine getirmek ve ilgilinin görevden alındığını en geç beş iş günü içinde Müsteşarlığa bildirmek zorundadır.

(4) Yabancı sigorta şirketleri ve yabancı reasürans şirketlerinin Türkiye’deki şubelerinin denetçileri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Genel müdür, genel müdür yardımcıları, diğer yöneticiler ve imza yetkisini haiz çalışanlar

MADDE 8 – (1) Şirket genel müdürlüğüne ve genel müdür yardımcılıklarına atanacakların Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan niteliklere sahip olması gerekir.

(2) Genel müdür, genel müdür yardımcıları ve diğer yöneticilerde aranacak itibar, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) ile (f) bendlerinde yer alan hususlara göre değerlendirilir. Genel müdür ve genel müdür yardımcılarında aranan deneyimin belirlenmesinde ilgili alandaki fiili çalışma süresi esas alınır.

(3) Bu kimselere ilişkin olarak bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen belgeler, yapılacak atamadan önce şirket tarafından Müsteşarlığa gönderilir. Belgelerin eksiksiz biçimde Müsteşarlığa ulaşmasını izleyen on iş günü içinde Müsteşarlıkça olumsuz görüş bildirilmemesi durumunda ilgili kişilerin ataması yapılabilir.

(4) Genel müdür veya genel müdür yardımcısı olarak görev yapanların herhangi bir nedenle görevden ayrılmaları hâlinde şirketçe ve görevden ayrılan kişi tarafından Müsteşarlığa hitaben düzenlenecek bir yazı ile görevden ayrılma nedenlerinin ayrılış tarihinden itibaren on iş günü içinde bildirilmesi zorunludur.

(5) Başka unvanla istihdam edilseler dahi, yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda görev yapan diğer yöneticiler de genel müdür ve genel müdür yardımcılarında ilişkin hükümlere tâbidir.

(6) Murahhas üyelerin de genel müdürde aranan şartları taşıması zorunludur.

(7) Genel müdür ve genel müdür yardımcıları dışındaki şirket çalışanlarından birinci derece imza yetkisini haiz olanların, Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin 4 numaralı alt bendinde sayılan niteliklere sahip olması gerekir. Şirket, gerekli nitelikleri haiz olduğunu gösterir belgelerle birlikte bu kişilerin güncel listesini Müsteşarlığın denetimine hazır bulundurur. Söz konusu liste, ilgililerin aranan nitelikleri taşıdıklarına dair şirket genel müdür ve genel müdür yardımcısının beyanını içeren bir yazı ekinde her yılın Ocak ve Temmuz aylarının ilk haftasında Müsteşarlığa gönderilir.

(8) Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan yabancı sigorta şirketleri ve reasürans şirketlerinin merkez şube müdürleri ile müdür yardımcıları, Türkiye'de kurulu sigorta şirketleri ve reasürans şirketlerinin genel müdür ve genel müdür yardımcısına ilişkin hükümlere tâbidir. Şubenin birinci derece imza yetkisini haiz diğer çalışanları hakkında bu maddenin yedinci fıkrası hükmü uygulanır.

Yöneticilerin yapamayacağı işler

MADDE 9 – (1) Şirketin yönetim kurulu üyeleri, denetçileri ile şirket adına imza atmaya yetkili olanlar, görevli oldukları şirketin acenteliğini yapamaz, brokerlik yahut sigorta eksperliği ile iştigal edemez, bu faaliyetleri gerçekleştirmek üzere kurulmuş bulunan şirketlere ortak veya yönetim ve denetim kurulu üyesi olamaz, şirketin faaliyet alanı ile ilgili konularda ücret karşılığı iş ilişkisine giremez. Bu sınırlamalar söz konusu kimselerin eş ve velayeti altındaki çocukları için de geçerlidir.

(2) Yabancı sigorta şirketleri ve yabancı reasürans şirketlerinin Türkiye'deki şubelerinin müdürler kurulu üyeleri, denetçileri ve şube adına imza atmaya yetkili olanlar, görevli oldukları şubenin acenteliğini yapamaz, brokerlik yahut sigorta eksperliği ile iştigal edemez, bu faaliyetleri gerçekleştirmek üzere kurulmuş bulunan şirketlere ortak veya yönetim ve denetim kurulu üyesi olamaz, şirketin faaliyet alanı ile ilgili konularda ücret karşılığı iş ilişkisine giremez. Bu sınırlamalar söz konusu kimselerin eş ve velayeti altındaki çocukları için de geçerlidir.

Bölge müdürlükleri, şubeler ve temsilcilikler

MADDE 10 – (1) Şirketlerin bölge müdürlükleri ve şube açmak suretiyle yurt içinde teşkilatlanması, yurt dışında şube veya temsilcilik açması ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla serbesttir. Ancak bu şekilde faaliyete başlanmasını ve faaliyetin sona erdirilmesini müteakip bir ay içinde şirketçe Müsteşarlığa bildirimde bulunulması gerekir.

(2) Yabancı sigorta şirketleri ve yabancı reasürans şirketlerinin Türkiye'deki şubeleri de birinci fıkra hükmüne tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ruhsat

İlk ruhsat başvurusu

MADDE 11 – (1) Sigorta şirketleri, hayat ve hayat dışı sigorta gruplarından sadece birinde faaliyet gösterebilir.

(2) Sigorta şirketleri faaliyete geçebilmek için, faaliyet göstermek istedikleri her bir sigorta branşı ve bu branşlar altında verilen teminatlar için Müsteşarlıktan ayrı ayrı ruhsat alabilir. Münhasıran talep edilmediği durumlarda ilgili sigorta branşı için verilmiş olan ruhsat, branş altında yer alan tüm teminatları kapsar.

(3) Kuruluş işlemlerinin gerçekleştirilmesinden ve Ticaret Siciline tescil ve ilân işlemlerinin tamamlanmasından sonra ruhsat başvurusunda bulunan şirket, ruhsat talep edilen sigorta branşları ve verilmek istenen teminatlar için öngörülen sermaye tutarlarına bağlı olarak ödenmiş sermayesini Müsteşarlıkça belirlenecek miktara yükseltmek zorundadır.

(4) Kuruluş işlemlerinin ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde gerçekleştirilmesinden, Ticaret Siciline tescil ve ilan işlemlerinin tamamlanmasından ve üçüncü fıkrada yer alan sermaye şartının yerine getirilmesinden sonra, ruhsat almak üzere aşağıda yer alan belgelerle birlikte Müsteşarlığa başvurulur.

- a) Ana sözleşmenin yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesinin noter onaylı bir nüshası.
- b) Sermayenin nakden ödendiğine ilişkin belgenin onaylı örneği.
- c) Bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen içerikte hazırlanacak İş Planı.
- ç) Ruhsat talep edilen branşta sunulacak ürünler, uygulanacak tarifeler, bunların hesaplanma yöntemleri ve poliçe örnekleri.
- d) Kanununun 17 nci maddesi uyarınca tesis edilen teminatlara ilişkin belgelerin tasdikli örnekleri.
- e) Tasfiyeye tâbi tutulan finansal kuruluşlarda ve hakkında Kanununun 20 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri uygulanan şirketlerde oy hakkının ya da sermayesinin doğrudan veya dolaylı yüzde on ve daha fazla bir oranda veya bu oranın altında olsa bile denetim ve yönetime etkili olabilecek şekilde denetim ve yönetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren pay sahibi olmadığına ilişkin olarak kurucular tarafından verilecek taahhütname (Ek: 4).
- f) Kurucuların müflis olmadıklarına ve konkordato ilan etmiş olmadıklarına ilişkin yetkili mercilerden alınacak belgelerin aslı.
- g) Kurucuların son ödeme tarihi geçtiği hâlde ödenmemiş vergi ve sosyal güvenlik prim borcu bulunmadığına ilişkin ilgili kuruluşlardan alınacak belgelerin aslı veya tasdikli örneği.
- ğ) Gerçek kişi kurucular için;
 - 1) Sigorta Şirketleri ve Reasürans Şirketlerinin Kurucularına/Hisse Devralacaklara İlişkin Bilgi ve Beyan Formu (Ek: 2),
 - 2) **(Değişik: RG 31.07.2009 - 27305)** T.C. Kimlik Numarası beyanı,
 - 3) Arşiv kaydını da içeren, son altı ay içinde alınmış adli sicil belgesi,

h) Tüzel kişi kurucular için;

1) Sigorta Şirketleri ve Reasürans Şirketlerinin Kurucularına/Hisse Devralacaklara İlişkin Bilgi ve Beyan Formu (Ek: 3),

2) Ana sözleşmesinin tasdikli sureti,

3) Yönetim ve denetimine sahip kişiler için bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında sayılan belgeler,

4) Hâkim ortağın yönetim ve denetimine sahip kişiler için bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen belgeler,

5) Bu Yönetmeliğin 20 nci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde, hisse tutarları ve iştirak oranlarını da içerecek şekilde hazırlanmış doğrudan, dolaylı ve imtiyazlı pay sahipliğini gösterir cetvel,

6) Faaliyet konusu, yatırım ve işletme alanları ile ilgili açıklamalar ve mevcutsa son faaliyet raporu, son üç yıla ilişkin bilanço ve gelir tabloları, tüzel kişi kurucunun dahil olduğu sermaye grubuna ait bağımsız denetim şirketinin onayını taşıyan, varsa son üç yıla ait konsolide bilanço ile gelir tabloları,

1) Yönetim kurulu üyeleri, denetçiler, genel müdür ve genel müdür yardımcıları ve başka bir ünvanda istihdam edilseler bile yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk ve daha üst konumda görev yapan diğer yöneticilere ilişkin bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen belgeler.

İş planı

MADDE 12 – (1) Şirketlerin kuruluş amacı ile en az ilk üç yıldaki faaliyetlerine ilişkin tahminlerini ve yükümlülüklerini sürekli olarak yerine getirebileceğini ayrıntılı bir şekilde ortaya koyan İş Planı aşağıdaki hususları içerir.

a) Öngörülen organizasyon yapısı.

b) Faaliyet gösterilmesi planlanan sigorta grubu ve branşları.

c) Hedeflenen pazar payı.

ç) Kullanılacak dağıtım kanalları ve bunlarla ilgili ayrıntılar.

d) Reasürans politikasının temel ilkeleri.

e) Faaliyetlerin gerektirdiği idari ve organizasyonel yapının oluşturulması için gerekli tahmini maliyet ve bu maliyetin finansman kaynakları.

f) Öngörülen iç denetim sisteminin yapılanmasına ilişkin ayrıntılar.

g) İstihdam edilmesi planlanan personel ve aktüerlere ilişkin ayrıntılar.

ğ) Kuruluş giderleri dışında öngörülen yönetim giderleri.

h) Faaliyet göstermek istedikleri her bir branş için hedeflenen prim üretimi ve teknik karlılığa ilişkin iyimser ve kötümser tahminler.

ı) Tahmini bilanço.

i) Yükümlülükleri karşılayacak finansal kaynaklar ve sermaye yeterliliği ile ilgili tahminler.

Müteakip ruhsat başvuruları

MADDE 13 – (1) İlgili branşta faaliyet göstermek üzere ruhsat almak isteyen şirketin, aşağıda yer alan bilgi ve belgelerle Müsteşarlığa başvurması gerekir.

- a) Bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesi uyarınca hazırlanacak olan Fizibilite Raporu.
- b) Reasürans plan ve programı.
- c) Teknik karşılıklar ve bunların yatırılacağı varlıklara ilişkin ayrıntıları içeren bilgiler.
- ç) Ruhsat talep edilen branşta sunulacak ürünler, uygulanacak tarifeler, bunların hesaplanma yöntemleri ve poliçe örnekleri.

Fizibilite Raporu

MADDE 14 – (1) İlgili branşta ruhsat almak için gereken Fizibilite Raporu aşağıdaki hususları içerir.

- a) Ruhsat talep edilen branşta faaliyet gösterme amaçları.
- b) Ruhsat talep edilen branşla ilgili pazar değerlendirmesi.
- c) Prim tahsilat, ürün pazarlama ve aracılarla ilgili faaliyet politikaları.
- ç) Üç yıllık prim üretim hedefleri ve teknik karlılık beklentileri.
- d) Ruhsat talep edilen branşta istihdam edilmesi öngörülen personel ve kurulması planlanan teknik donanımına ilişkin bilgiler.
- e) Faaliyet gösterilecek branşa ilişkin sektöre kazandırılacak yenilikler, yeni ürün ve hizmetler.
- f) Yeni branşla ilgili yükümlülükleri karşılayacak finansal kaynaklar ve sermaye yeterliliği ile ilgili tahminler.

Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan yabancı sigorta şirketleri ve reasürans şirketlerinin ruhsat başvurusu

MADDE 15 – (1) Yabancı sigorta şirketleri ve reasürans şirketlerinin Türkiye'deki şubelerinin ilk ruhsat başvuruları için aşağıda yer alan belgeler Müsteşarlığa gönderilir:

- a) Şube açacak sigorta şirketi veya reasürans şirketinin ana sözleşmelerinin tasdikli bir örneği.
- b) Türkiye'de şube açılması için yetkili organları tarafından alınmış kararın tasdikli bir örneği.
- c) Yatırım ve işletme alanları ile ilgili açıklamalar ve mevcutsa son faaliyet raporu ile son üç yıla ait tasdikli bilanço ve gelir tabloları.
- ç) Türkiye'deki şubesi için ayrılmış sermayenin nakden ödendiğine ilişkin belgenin onaylı örneği.
- d) Bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen içerikte hazırlanacak İş Planı.
- e) Ruhsat talep edilen branşta sunulacak ürünler, uygulanacak tarifeler, bunların hesaplanma yöntemleri ve poliçe örnekleri.
- f) Kanununun 17 nci maddesi uyarınca tesis edilen teminatlara ilişkin belgelerin tasdikli örnekleri.
- g) Müdürler kurulu üyeleri, denetçiler, şube müdür ve müdür yardımcılarının ilişkin bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında sayılan belgeler.
- ğ) Bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinin 4 üncü fıkrasının (h) bendinde sayılan belgeler.

(2) Sonraki ruhsat başvuruları için bu Yönetmeliğin 13 ve 14 üncü madde hükümleri uygulanır.

Ruhsat başvurularının değerlendirilmesi

MADDE 16 – (1) Tüm bilgi ve belgelerin Müsteşarlığa eksiksiz verilmesi kaydıyla, Müsteşarlıkça yapılacak değerlendirme sonucunda ruhsat alması uygun görülenlere, ilk ruhsat için en geç üç ay, müteakip ruhsatlar için en geç iki ay içinde ruhsat verilir. Alınan ruhsatlar, ruhsatnamenin Müsteşarlıkça gönderilmesinden itibaren bir ay içinde, ticaret siciline tescil ve Ticaret Sicil Gazetesi ile Türkiye çapında dağıtımı yapılan ve tiraj bakımından ilk on sırada yer alan günlük gazetelerden ikisinde şirketçe ilan ettirilir. İlanların yapıldığı gazetelerin birer nüshası on iş günü içinde Müsteşarlığa gönderilir.

Ruhsat iptali ve ruhsat iptalinin ilanı

MADDE 17 – (1) Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan hâllerden en az birinin gerçekleşmesi sonucunda şirketin ilgili branş veya tüm branşlardaki ruhsatları geçici veya sürekli olarak Müsteşarlıkça iptal edilebilir. Bu durumda keyfiyet, Müsteşarlığın bildirim üzerine şirketçe veya gerekli görülürse Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından, Ticaret Siciline işlenmek üzere ilgili sicil memurluğuna bildirilerek Ticaret Sicil Gazetesi ile Türkiye çapında dağıtımı yapılan ve tiraj bakımından ilk on sırada yer alan günlük gazetelerden ikisinde ilan ettirilir.

(2) Yabancı sigorta şirketi ve reasürans şirketinin Türkiye'deki şubeleri hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ana Sözleşme Değişikliği, Hisse Devri ve Dolaylı Pay Sahipliği

Ana sözleşme değişikliği

MADDE 18 – (1) Şirket ana sözleşmesinin değiştirilmesinde, Müsteşarlığın uygun görüşü aranır. Tüm bilgi ve belgelerin eksiksiz verilmesi kaydıyla, Müsteşarlık ana sözleşme değişikliklerine ilişkin kendisine gelen taleplerle ilgili görüşünü en geç on iş günü içinde bildirir. Müsteşarlıkça uygun görülmeyen değişiklik tasarıları genel kurul gündemine alınamaz ve genel kurulda görüşülemez. Sicil memuru, Müsteşarlığın uygun görüşü olmaksızın ana sözleşme değişikliklerini ticaret siciline tescil edemez.

(2) Sermaye artırımına ilişkin ana sözleşme değişikliklerinde, sermaye artışının hangi kaynaklardan sağlanacağına gösterilmesi; iç kaynaklardan gerçekleştirilen artırımlarda bu kaynakların şirket bünyesindeki varlığı ve yeterliliği ile sermayenin varsa ödenmemiş kısmının ödendiğini tevsik eden yeminli mali müşavir raporunun başvuruya eklenmesi gerekir.

(3) Sermaye indirimi hususundaki ana sözleşme değişikliklerine ilişkin başvuru, bu değişikliğin gerekçesini ve şirketin mali durumu üzerindeki etkisinin analizini içeren raporla yapılır.

(4) Ana sözleşme değişiklikleri ticaret siciline tescil edilmelerini takiben on iş günü içinde ticaret sicili gazetesinin bir örneği ile birlikte Müsteşarlığa gönderilir. Şirketler ana sözleşmelerinin güncel hâllerini Müsteşarlığın denetimine hazır biçimde bulundurur.

(5) Yabancı sigorta şirketleri ve yabancı reasürans şirketlerinin Türkiye'deki şubeleri hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

Hisse devri

MADDE 19 – (1) Bir kişinin, bir şirketin doğrudan ya da dolaylı olarak sermayesinin yüzde onunu, yüzde yirmisini, yüzde otuzüçünü veya yüzde ellisini bulacak ya da aşacak şekildeki hisse edinimleri ile bir ortağa ait hisselerin söz konusu oranları bulması veya bu oranların altına düşmesi sonucunu doğuran hisse devirleri Müsteşarlığın iznine tâbidir.

(2) Şirketin denetim ve yönetimine etkili olabilecek şekilde yönetim kurullarına üye belirleme imtiyazını veren hisse devirlerinde de, oransal sınırlamalara bakılmaksızın Müsteşarlıktan izin alınması gerekir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri kapsamında hisse devralacak gerçek veya tüzel kişiler tarafından aşağıda yer alan belgelerle birlikte Müsteşarlığa yapılacak olan başvurular Müsteşarlık tarafından en geç üç ay içinde sonuçlandırılır.

a) Hisse devralacakların devir talebine ilişkin yazısı.

b) Devre ilişkin yapılan anlaşmanın örneği.

c) Devir öncesi ve sonrası şirket sermayesinin ortaklara göre dağılımını (pay oranları ve tutarlarını içerecek şekilde) gösterir tablo.

ç) Hisse devralacaklar için bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinde kurucular için aranan belgeler.

(4) Bir şirketin sermayesinin yüzde onundan fazlasına tekabül eden hisselerinin halka arz yoluyla satışına izin verilmesi, Müsteşarlığın uygun görüşünün alınmasına bağlıdır.

(5) Halka arz sırasında yahut menkul kıymet borsalarında yapılan alımlar sonucunda edinilen hisse miktarının birinci fıkrada yazılı oranları aşması halinde, ortaklık haklarından faydalanılabilmesi ve pay defterine kaydolunması da Müsteşarlıktan izin alınmasına bağlıdır.

(6) Birinci fıkrada öngörülen eşikleri aşmadığından dolayı izne tabi olmamakla birlikte, pay defterine kaydedilen tüm hisse devirlerinin, üçüncü fıkranın (c) bendinde yer alan tabloyla birlikte bir ay içinde Müsteşarlığa bildirilmesi zorunludur.

Dolaylı pay, oy ve intifa hakkı sahipliği

MADDE 20 – (1) Bir kişinin, bir şirketteki iştirakinin yüzdesi, o kişinin sahibi olduğu payın veya payların itibarî değerleri toplamı, iştirak olunan şirket sermayesine oranlanarak bulunur. Şirkette, tüzel kişiler aracılığı ile olan dolaylı pay sahipliği oranı, iştirak oranlarının çarpılması suretiyle hesaplanır.

(2) Bir kişinin, bir şirketteki oy oranı, o kişinin sahip bulunduğu kullanılabilir toplam oy haklarının, bu şirketteki toplam oy haklarına oranlanmasıyla bulunur.

(3) Dolaylı pay, oy ve intifa hakkı sahipliğinin hesaplanmasının gerektiği durumlarda, hesaplama yüzde onun altına düşene kadar devam ettirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Birleşme, Devir, Portföy Devri ve Tasfiye

Birleşme ve devir

MADDE 21 – (1) Ticaret ve rekabet hukukuna ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, şirketlerin birleşme ve devirleri Bakanın iznine tabidir. Birleşme veya devir şirketlerin kendi

aralarında olabileceği gibi ilgili branşta ruhsatı olmak kaydıyla sigortacılık yapan başka kuruluşlar arasında da olabilir.

(2) Şirketlerin birleşme ve devir talepleri, aşağıdaki belgelerle birlikte Müsteşarlığa yapılır.

- a) Birleşme ve devre ilişkin şirketlerin ilgili organlarınca alınmış kararların tasdikli bir örneği.
- b) Şirketlerin ana sözleşmelerinin örnekleri.
- c) Birleşme ve devre ilişkin anlaşmanın tasdikli bir örneği.
- ç) Birleşme ve devrin nedenleri ile bu işlemlerin mali ve hukuki sonuçlarını analiz eden ve birleşme veya devir sonrası oluşacak şirkete ilişkin bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinde yer alan hususları içeren kapsamlı rapor.

Portföy Devri

MADDE 22 – (1) Ticaret ve rekabet hukukuna ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, şirketlerin portföy devirleri Bakanın iznine tabidir. Portföy devirleri şirketlerin kendi aralarında olabileceği gibi ilgili branşta ruhsatı olmak kaydıyla sigortacılık yapan başka kuruluşlar arasında da olabilir.

(2) Bu Yönetmeliğin 21 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hususlar portföy devrine ilişkin talepler için de geçerlidir.

(3) Portföy devri Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan yabancı sigorta şirketleri ve yabancı reasürans şirketlerinin şubeleri arasında veya bu şubelerle şirketler arasında ya da bu şubelerle ilgili branşta ruhsatı olmak kaydıyla sigortacılık yapan başka kuruluşlar arasında da gerçekleştirilebilir.

(4) Sigortalıların hak ve menfaatlerine zarar veren hükümler içermeyecek şekilde hazırlanacak portföy devri anlaşmasında;

- a) Devredilecek sigorta veya reasürans sözleşmeleri ve bu sözleşmelerle ilgili tüm hususlar,
- b) Devredilen portföyle ilgili karşılıklar,
- c) Yatırım gelirleri,
- ç) Teminatların veya minimum garanti fonunun tabi olacağı hükümler,

yer alır.

(5) Bu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gerçekleştirilecek portföy devrinde, dördüncü fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla, portföyünü devredecek ve devralacak şubelerin merkezlerinin bulunduğu ülkeden konuyla ilgili alınacak kararın bir örneği de portföy devrine ilişkin izin talebine eklenir.

Tasfiye

MADDE 23 – (1) Genel hükümler saklı kalmak kaydıyla, şirketlerin kendi iradeleriyle tasfiye edilmesi Bakanın iznine tabidir.

(2) Tasfiye talebi aşağıdaki belgelerle birlikte Müsteşarlığa yapılır.

- a) Tasfiyeye ilişkin şirket yetkili organlarınca alınmış kararın tasdikli bir örneği.
- b) Tasfiyenin nedenleri ile tasfiye sürecinde sigortalı alacaklarının nasıl karşılanacağını, gelir ve giderlerin durumunu, tasfiyenin tahminen ne kadar süreceğini içeren kapsamlı rapor.

(3) Yabancı sigorta şirketleri ve yabancı reasürans şirketlerinin Türkiye'deki şubelerinin tasfiyesinde, bu maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, tasfiyeye gidecek şubelerin merkezlerinin yetkili organlarından konuyla ilgili alınacak kararın bir örneği de tasfiyeye ilişkin izin talebine eklenir.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Sigorta primlerinin tahsili

MADDE 24 – (1) Sözleşme süresi sona ermeden primin tamamının tahsil edilmesi kaydıyla, prim tahsiline ilişkin usul ve esaslar taraflarca belirlenir. Özel kanunlardaki hükümler saklıdır.

İlan ve reklamlar ile yeni ürünler

MADDE 25 – (1) Şirketler; her çeşit broşür, izahname ve diğer belgeler ile ilan ve reklamlarını, taahhütleriyle sigortalıya sağlayacakları hak ve menfaatlerin sınır ve kapsamı dışında bir anlayışa neden olacak şekilde düzenleyemez ve kişi ve kuruluşlara gerçeğe aykırı, yanıltıcı, aldatıcı ve haksız rekabete yol açan beyanda bulunamaz. Bu tür belge, ilan ve reklamların Müsteşarlıkça belirlenen esaslara uygun olarak yapılması zorunludur. Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca ilan ve reklamlara ilişkin belirlenen ilke ve esaslar bu maddenin uygulanmasında da geçerlidir.

(2) Şirketler, ilan ve reklamları ile birinci fıkrada belirtilen her türlü yayın, belge ve formüllerini gerektiğinde ibraz etmek üzere beş yıl boyunca saklamak zorundadır.

(3) Sigorta şirketleri, ilk defa uygulamaya koyacakları ürünlere ve bu ürünlerle sağlanan teminatlara, teknik esaslara ve şartlara ilişkin bilgileri, uygulamaya koymadan on iş günü öncesinde Müsteşarlığa gönderir. Müsteşarlık, belirleyeceği esaslar çerçevesinde bu bilgilerin elektronik ortamda gönderilmesini de isteyebilir.

(4) Yabancı sigorta şirketleri ve reasürans şirketinin Türkiye'deki şubeleri hakkında yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

Yurt dışından temin edilecek belgeler

MADDE 26 – (1) Yabancı uyruklu veya yurt dışında yerleşik kişilerden bu Yönetmelik hükümleri gereğince istenecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili bir merci ya da sistemi olmaması nedeniyle temin edilememesi hâlinde, gerekli belgenin alınabilmesinin mümkün olmadığını söz konusu ülkenin bu durumu tevsik etmeye yetkili mercilerinden temin edilecek bir belge ile Müsteşarlığa bildirilmesi zorunludur. Ayrıca ilgililer, söz konusu belgelerle teyid edilemeyen ancak kanunen aranan nitelikleri haiz olduğunu beyan eden bir taahhütnameyi Müsteşarlığa gönderir.

(2) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak yurt dışından temin edilecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili makamlarınca ve Türkiye'nin ilgili ülkedeki büyükelçilik ve konsoloslughunca veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmî Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması ve başvuruya belgelerin noter onaylı tercümelerinin de eklenmesi şarttır.

Bilgi verme

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması çerçevesinde şirketler ile yabancı sigorta şirketleri ve reasürans şirketlerinin Türkiye'deki şubeleri, talep edilen her türlü bilgi ve

belgeyi Müsteşarlığa tevdi etmek zorundadır. Müsteşarlık gerekli göreceği ilave bilgi ve belgeleri talep edebilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 28 – (1) 26/12/1994 tarihli ve 22153 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Kuruluş ve Çalışma Esasları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

Son Güncelleme: 31 Temmuz 2009